

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Mediolanensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67132)

PROVINCIA MEDIOLANENSIS.

QUINDECIM, & ducentos & nostris Mediolanensis Provincia complectitur. Mediolani in professorum domo duos, & triginta. In Collegio Brerano duos, & septuaginta. In Genuensi quinque & triginta. In Taurinensi duos, & triginta. Quindecim in Comensi. In Aronensis probationis domo quatuor circiter et viginti. Sex vero Vercellis. Adscripti sunt in Societatem undecim. Extinctus unus & alter.

DOMVS PROFESSA.

MEDIOLANI Strenue, vt solet, Christiana res geritur, cuius rei quamquam plurima, eaq. non leuia edita sunt argumenta; more tamen nostro, ne tædeat eadem toties audire, è mediâ officiorum frequentia, dicenda erunt potissima quæque. Ad cetera animarum præsidia, quæ horum patrum ardor excogitat, accessit cuiusdam institutio sodalitatæ è sodalibus fere cõtum; cuius temperatio penes ipsum Prepositum domus est, quidam spe alitur futuri progressus, hoc quoque onus ad domesticas curas ac labores adiunxit.

A. E. T. 1716

Actum est cum fontibus et maleficis, priusquam securi colla subijcerent, vt commutato maiore, non tam fragilis iactura vite, quam susceptis peccatorum maculis angeretur. Quidam multarum cadium & facinorum reus, adnitente Sacerdote nostro, capitalem sententiam tam constanti erectoq; animo tulit, vt acceptæ curationis vim repentina sanitas præferret. tota in Christo defixa mens erat, & suavis in ore sermocinatio, qua Dominum compellabat. profuebant ex oculis lacrimæ, vera indices pœnitentiæ, tam sine modo, vt ad tergendas genas promerentur sæpe sudaria. ad mortem cum duceretur, à porta ad Carnificinam nudis reptare genibus semper voluit, ea significatione pietatis, vt omnium oculos in se conuerteret. Ad locum ubi ventum est, verba de patibulo fecit ad multitudinem circumfusam, & precationum subsidia flagitavit. tum datis fortiter constanterq; cervicibus, perennem sibi vitam breui mortis genere patefecit. Alius Grassator insignis Mediolanum cum profugisset, a dito concionatore nostro, morderi acriter scelerum conscientia cepit, & rationem instruendæ confessionis inire; qua peccata, & quidem ab ultimis iam inde annis, perpetuo Cœnobij carcere luendas sibi peccatorum pœnas existimavit. Hunc postea ex eodem grege latro conuenit improbitate superior, non quidem visendi studio, sed vt ad cogitatas cædes educeret; quæ ille non modo constanter à se se repulit, sed conantem se de mente deducere, sensim in suam sententiam ipse pertraxit. assidua enim Christiane viuendi doctrina,

Crina, & tractatione pietatis, similem ei cœnobij
 mentem iniecit, & ut vitæ vniuersæ maculas con-
 fitendo elueret, persuasit. uerum offecit huic volun-
 tati vinculum matrimonij, quo si liber ac solutus
 fuisset, ad pœnitentiæ castra iam peruolasset: sed ne
 se ipse omnino patiatur inultum, ad Aedem vsque
 Lawretanam peregrinationem parat, ritu atque ha-
 bitu mendicantis, nullis neque nummis, neque iu-
 mentis. Non est necesse singula percensere, vbi
 quotidiano vsu contrita & sui similia sunt omnia.
 Sed in animorum tutela, ne salus quidem corporum
 est deserta: nam ut multorum mendicitas fileatur,
 cui piorum ære subuentum est; nostrorum etiam sua-
 si vir Princeps seposita pecunia summa, montem
 quædam, ut appellant, Pietatis, seu nummorum acer-
 nos primus extruxit, vnde certum quotannis argen-
 tum, dotis nomine, in eas adolescentulas erogetur,
 quæ cum inter sacras Deo Virgines cooptari velint,
 per tenuitatem, fortunaq. non possunt. sunt enim
 huius generis puellæ permultæ, & decretis cautum
 vbiq. est, ne femina ingressuræ cœnobium recipian-
 tur indotatæ. Diuisæ sunt & in externa loca vigiliæ
 studiq. nostrorum; & ut minora linquantur, per-
 seueratum in tuendis sanandisq. Grisonibus: nec
 prædarum hoc anno minus est factum, quam supe-
 riore. Quindecim Zuinglianam detestati sunt here-
 sim, & qui nutare uidebantur in ratione catholicæ
 veritatis, ad constantiæ grauitatem firmitatemq.
 traducti. Cæperunt ipsi quoque heretici suos libe-
 ros ritu catholico baptizare, multiq. iam ætate pro-
 uecti

uecti sua Sacerdoti peccata id quod antea nunquam fecerant, confiteri. Allicitur hominum pietas publico ceremoniarum cultu, usurpandisq. ex apparatu anniuersarijs Ecclesiarum ritibus: his enim maxime, inculta agrestisq. gens capitur, quæ nondum oculis ad elegantiam Catholicae pietatis assuescitur. Excitatum est ferias ante paschales, quo tempore indignissimam sui sponsi necem atrata luget Ecclesia, de pulchrum Christi quam apparatissime. cuius spectaculi fama ac celebritate ingens undique multitudo confluxit. nihil visum vel ad aspectum incunctius, vel ad ciendos interiores animi motus, efficacius. Hoc cursu res Rhetica cum procederet, iussu accituumq. moderatorum redeundum nostris fuit: quorum discessum ingens Grisonum subsequutus est mæror. Resp. vero grati animi causa publico diplomate testatam voluit esse nostrorum, ut dicebat, integritatem, frugiferumq. conuictum: & ad eos ipsos litteras postea dedit officij plenas, quibus & suæ Ecclesie solitudinem, cultorum destituta presidio, querebatur, & celerem nostris reditum suadebat, ne loca illa tam aspera & inculta desererent, quæ colere tanto labore & contentione cepissent.

B R E R A N V M E T G E N V E N S E
Collegia.

IN B R E R A N O Collegio, ut à literis or-
diamur, florentissima iuuentute referta sunt
scholæ

schola . nam quamquam nobilissimi contubernij
 numerus , quod aliquot ab hinc annis Borromeus
 Cardinalis instituit, à nostra repente disciplina se se
 ad domesticam priuatamq. conuerterat; improbis
 scilicet inuidorū sermonibus , qui in Archiepiscopi
 aures insufurrabant, adolescentes discendi cupidos
 apud nos non ita multum laude procedere; tamen
 ubi planissimum factum est, quam inania essent illa,
 quæ disciplina nostræ obijciebantur , duobus vix
 mensibus interpositis, letum vnde abierat, cum suo
 commodo, tum Gymnasii dignitate reuertit. Non
 minus eidem Academia existimationis accessit ex
 aduentu noui Antistitis in hanc Urbem: quem vt
 auditum est ad ades nostras iter habere, certatum
 ingenijs est vario multipliciq. carminum apparatu,
 vt pro dignitate tantus Præsul exciperetur: nec
 absuit, quantum conijci potuit, plausus approba-
 tioq. doctorum, qui vt ad spectaculum auidi con-
 uolarunt, ita omnia studiose auideq. lustrarunt.
 Iam quamquam sapientiæ studia Collegij sedem si-
 bi potissimum vendicant; non tamen ea sic vigent,
 vt animorum procuratio iaceat. his enim suum
 quoque tempus operaq. tribuitur. Persuasum est de-
 speratæ mentis hominibus, vt mores suos compone-
 rent, & superioris vitæ dedecus insequentis laude
 corrigerent. Apertæ sunt Dæmonis fraudes, quibus
 fucum animis faciebat. Deletæ euulsaq. iniuriæ
 ex inimicorum pectoribus . et ad meliorem ere-
 cti spem atque fiduciam, quos à ratione, despe-
 rationis dolor auerterat. Quibus rebus idcirco ex-
 plæ

pla non addimus, ne in rebus non grauíssimis multi simus.

GENVAE, id quod alijs litteris scriptum est, plurimos ex ijs, quas instituímus, Sodalitatibus, fructus capimus. Sodales cum mutuo sibi sunt ad omne decus incitamento, tum alios sibi eiusdem vitæ socios & consortes adiungunt. Fuit, qui decem in hunc cætum traduxit adolescētes: alijq. ita sibi ipsi uiuunt, vt quotidie ad maiora nitantur. Plurimi ad Cænobiorum disciplinam sibi parant ascensum; ijsq. iam inclusi sunt decem, si par enumeretur adolectum, qui nostrum sibi ordinem delegerunt. Sed, quod in maxima laude ponendum est, discunt sodales inimicorum iniurias uoluntaria obliuione conterere. Quidam cum duas ab inimico plagas, cui sex annis ante pepercerat, accepisset, et quidem alterā in ore, insigni deformiq. nota; comprehenso à magistratibus percussore, cum iure iam posset agere, tantum abest, vt ad iustam ultionem nouis irritatus iniurijs exarserit, ut ne tum quidem oblata occasione sit vsus: ne tandem molliter ira succumberet, cui aliquando fortiter restitisset. Non minoris fortitudinis documentum in ira cohibenda ab alio sodali datum est, qui cuiusdam prædij frugibus iniuria priuatus, et conuitijs, contumeliosq. colapho laceratus, tametsi prima illa animi concitatione seruebatur ad eadem, & iniustam ignominia notam cruoris effusione delendam; nequaquam tamen regente & protegente Deo, iræ frenata permisit; sed ingressus continuo templum, stratusq. ad Crucifixi redem-

redemptoris effigiem, vna eius vulnerum probro-
 seq. mortis recordatione, medicinam fecit recenti
 tumori, omnem subito ex animo deleuit iniuriam, et
 in amorem vertit iras: tanta ad sanandos animos in
 IESV Christi cruce vis est. Deterriti sunt à ma-
 leficijs vi potius opeq. diuina, quam humano consi-
 lio, homines non obscuri. Inambulabat non procul
 ab ade vir nobilis cogitabundus & tristis pauoreq.
 inusitato percussus; cui cum Sacerdos noster præ-
 ter suam consuetudinem templo egressus, quid ani-
 mum curarum angeret, requisisset; suamq. si opus
 esset, operam atque auxilium humaniter spopondis-
 set, nec tamen ille quidquam de concepto metu re-
 mitteret; suspicatus est Pater grauius aliquid forte
 subesse, quod tam inusitate vultus hominis atque
 ora mutaret. vrget denuo, & alacriore studio suam
 illi operam pollicetur. qua ille tanta humanitate
 captus atque allectus res occultissimas aperit, quas
 diu inclusas habere sine consciētiae angore non pote-
 rat; clādestina de nobilissimi viri cāde agitari consi-
 lia. Pater ne cogitatū scelus perficeretur, sūma cau-
 tione omniq. animi prouisione curauit; & quoniā,
 meditato scelere subest adhuc presentissimum peri-
 culum partium; id nunc à nostris agitur, vt factio-
 nibus permulcendis tollantur armorum causa. quod
 ita fore, eodem adiutore Deo, quo edita sunt prodi-
 tionis indicia, sine dubitatione confidimus. Sunt &
 ad Iustitiæ Studium, qui in rem suam aliena conuer-
 terant, excitati, & à multis multa sunt reddita: sed
 ab vno eodemq. Ciue aureorum circiter quatuor
 G millia

millia. Atque hæc ex Collegio Genuensi præcipue

ARONENSIS PROBATIONIS
Domus & Vercellense Collegium.

QVI in Aronensi Domo Societati se probant, ij se ad omnem officij ac disciplinæ laudem continenter exercent: nec quicquam prius imbuuntur, quam præ Christo patriam, parentes, genus, & se ipsos vilia habere. Ex his quidam cum in eo itinere, quod Mediolani tritum est, suos offēdisset parentes, qui eius reuisendi causa domo discesserant; nihil inopinato eorum commotus aspectus propius accessit, & quo erat pauperis peregrinantis ornatu, stipem rogavit. ea re percussi parentes miserari primo filij conditionem, deinde inuitare domum, quæ non procul aberat, & pro patria maternaq. necessitudine etiam cogere; sed frustra: non enim modo ad cœnam, sed ne ad sedandam quidem sitim de via fessum perducere potuerunt, veteres carnis deudentem blanditias, qui suauitates spiritus gustare iam cœperat. Secundum domesticos consultum externis est, partim spiritualibus exercitijs, partim compositione gratiarum. ciuitate enim permiciosis distracta factionibus, ingens perturbatio rerum, & miserabiles discordiarum exitus sequebatur, nisi extinctis dissensionum seminibus, amissum repente otium & publicam incolumitatem Societas retulisset. Sed huius industriæ fructus ad alia quoque oppida pagosq. peruenit. Sex septemue pluri-

plurimo semper animorum quæstu, percursa sunt loca, in ijsq. acta more institutoq. permulta. excepti sunt nostri peramanter ubique: et ad oppidum quoddam cum peruenissent, ingens factus est incolarum concursus; ita ut etiam de grabatis ægroti surgerent, & innixi baculis obuiam irent: quos autem vires omnino deficerent, gestari se iuberent in templum, tum videndi, audiendiq. patris cupiditate, tū rite animos expiandi.

VERCELLIS nihil est singulare: valuit hic quoque nostrorum vox ad resarciendas veteres gratias. Cuius nobilis & cum fratre, & cum alijs ciuibus graues gerebat iras: nec reconciliare sibi Deum poterat, qui sic à suis fratribus dissidebat: tertium enim iam annum pœnitentiæ sacramento caruerat: nec prius animi salutem recuperare potuit, quam corporis salutem amisit. iacentem Sacerdos noster inuisit, & ad curandum rite animum cohortationis sedulitate permouit. ubi cum Deo in gratiam redijt, tum demum ira deserbuit, & fratrem & inimicos recepit in gratiam: ita his quasi causis egrotationis adēptis, morbus quoque ipse remisit, nec ita multo post funditus abiit. Aliæ huius generis iræ publici otij bono cohibita Vercellis sunt, quæ longiore narratione non egent.

TAVRINENSE COLLEGIVM.

DISCVSSÆ sunt Taurinij nefariæ tetraq. cedes: sed præstat gratiarū raconciliationes

catholica cum Ecclesia, quam has quotidianas, & priuatas iras attingere. Reconciliati sunt de Schola Caluini heretici duo, feminaq. quatuor, quarum vna Christi amore subito incensa, nunquam quieuit donec suū quoque Ecclesie parentē, qui disinctionis suae fuerat auctor, incredibili cura ac diligentia restituit. Sed hereticorum errores non tam oratio, quam res ipsa refellunt. Erat in vicinis adibus multum straminis, cui cum intempesta nocte tenuis principio ignis haesisset, nactus opportunitatem pabuli, quo se aleret, crescere in momenta cepit, & longe lateq. diffundi. praesentissimo remedio fuit sacer Agnus e cera, quem cum conijci sacerdos noster iussisset in ignem, continuo constitit ignis ipse: ut eius pertinuisse videretur effigiem, cuius nutui atque imperio mare quondam ventiq. paruerant. Auxit rei miraculū effigies ipsa caelestis agni in medijs conspecta flāmis, quae diu suspensa et immobilis permanebat, ut & nostrarum religionum testis esset, & eorum ora, qui haec derident, tacito rubore perfunderet. E sodalitijs nostriq. gymnasii disciplina probi omnino existunt adolescentes: ut vnde virtutis & probitatis instrumenta petunt, eis vicissim decori atque ornamento sint. eminent in quibusdam inusitatus ardor pietatis, flagransq. studium cum sua, tum alienae salutis. Fuerunt enim qui publica scorta e medijs erepta lustris ad frugem officiumq. converterent. Alij caelestium rerum amore humanas deserunt curas, & in Deo vno cogitatione defixa, cenobij otia sectantur, quo in genere probae indolis adolescentis nonitio-

nouitiorum consuetudine in suscipiendis mendicorū
 ritu peregrinationibus cognita, idoneam captans op
 portunitatē, comitem in itinere se duobus de nostris
 adiunxit; quorum pia religiosaq. consuetudine (nec
 enim alij erant nisi de pietate sermones) tantum
 concepit ignis, vt ad humana despicienda omnia, se-
 quendumq. serio Christum induxerit animum. au-
 xit eam mentē admirabile per quietem visum: dor-
 mienti enim auus iam vita functus occurrit, qui an-
 te oculos rerum humanarum vanitate proposita, au-
 ctor ei esse videbatur, vt cuncta despiceret, & pue-
 rum Iesum, quem presentem exhibebat, sedulo se-
 queretur: ita apud eum nepote relicto senex eua-
 nuit. varie hic aspectus infantis Iesu animum ado-
 lescentis affecit: sensit enim tum primum quā ni-
 hil esset, & se se totum tetrauit atque perspexit. qua
 ex cogitatione ingentē ob admissas in Deum noxas
 dolorem hausit, & ex dolore inusitatam quamdam
 diuini amoris suauitatem: ita vt vi amoris à corpo-
 re mens auulsa, Christi caros inter amplexus con-
 quiescere sibi dulciter videretur. sed non fuit hu-
 ius mora dulcedinis diuturna. obiecit se se, mox
 Christus ea ipsa specie, qua quondam in cruce fue-
 rat, & ab illa suauitate, ad tristitiam suae necis cru-
 cisq. traduxit. cuius recordatione sic animus fige-
 batur, vt doloris vim consequi oratione non posset.
 Iniecta est subito ardens quadam cupiditas extre-
 ma quaeque patiendi pro Christo, sed dum varias si-
 bi ipse mortes & cruciatus fingit, blande sibi visus
 est à Christo moneri de cruce pendente, non magnum
 G 3 aliquid

aliquid facturum, si corpus tantum doloribus ac morti traderet; gratissimam autem crucem ipsi fore, si se interioribus cruciatibus ac morti dederet, quam cum ceteris cupiditatibus, tum liberae voluntati necem atque interitum afferret. hanc aiebat crucem tollendam in humeros: hanc alacriter in omni vita gestandam. inter hæc visa somno soluitur adolescens curarum plenus, & in earum rerum, quas viderat, cogitatione defixus. nisi utilitas fuit seculi fuga & sanctioris vite consilium. itaque in eo nunc est, ut Societatem ineat, & quibus comitem in eo inire se adiunxit, cum ijs se perpetuo in huius vite peregrinatione coniungat. Alij non defuerunt adulescentes, quibus ut vitam nostram genusque capesserent, pugnandum cum domesticis fuit, nec prius eorum postulationibus studiisque factum est satis, quam perfuncti praelio palmam gloriose tulerunt.

Ducis, coniugisque in Societatem benevolentia eodem est, quæ semper fuit, cuius si liceret officia ita litteris ut sermonibus celebrare, sexcenta huius generis scribi possent. Is proxime in templum nostrum aureos mille nummos attribuit, nec unquam in optimo benemerendi de Societate cursu eius voluntas retardatur.

MISSIO IN VALLEM PETROSAM.

DIVISAE sunt huius Collegij cura & exteris quoque locis, & multiplex in eam rem suscepta profectio. Obiit in primis Petrosa Vallis, quam

quam, & Perosam incolarum uulgus appellat, quæ
ut in summa earum rerum, quæ ad usus uitæ perti-
nent, sterilitate uersatur, ita ab animi præsidijs ma-
xime est imparata: magna est enim Catholicorum
paucitas, ut significatum est aliàs, quam infinita
promemodum hæreticorum uis obruit. Coluit hanc
sylum Sacerdos noster opera ac labore semestri:
& ut superiore anno summa cum utilitate factum
est, ita hoc antiquissimæ curæ fuit, ceremonias ritusq.
catholicos, qui hæreticorum improbitate funditus
interierant, reuocare. Decreta sunt supplicationes
ad ades sacras, coactiq. uicini pagi, ex quibus pöpæ
celebritas constaretur. quo ab spectaculo dolebant
hæreticorum oculi, cum Catholicorum hilariores
essent. Sed in hoc pomparum apparatu, quando ijs,
quæ proxime scripsimus, affinia sunt, nihil est causse,
cur his litteris nimij esse uelimus. Institutus est
per hanc occasionem inter Catholicos cætus qui-
dam, ex ijs qui rudibus amicti saccis se ipsi diuerbe-
rât, hos non ferunt hæretici, hos sibi deligunt, ut iri-
deant, eosque obuolutos quosdam demones dicunt;
minas intentant, stomachumq. in eos omnem erum-
punt. sed quò magis furunt, cò plus animi Catho-
licis afferunt. tolluntur in cælum cruces in ipso-
rum oculis, & supplicantium agmina duplicantur.
teruntur limina sacrarum adium, præsertim quas
hæreticorum occupabat impietas: & dum illi sua ue-
nena diffundunt, hi modulatis uocibus pro ualuis
psallunt, Deoq. & templorum Tutelaribus, lau-
des dicunt. quibus illi aliquando cantibus exci-

tati currere confestim ad valuas, & curiose quid rei
 esset, inspicere. At Catholicorum intrepida cohors
 sacros aditus, suorum undique obiectu corporum obfi-
 dere, et Tutelaris iterans nomen, complere vocibus
 vniuersa, quarum supplicationum vsu, & Catholi-
 corum incitata pietas est, & hæreticorum superbia
 paulisper repressa, qui ne his occurrant agminibus
 longe prouident. & si forte occurrerint, aut conuer-
 sis repente vestigijs se se abdunt, aut auersis oculis
 totum agmen cito prateruolant. Non minus eis do-
 loris inussit aliud ad adem B. Thomæ Cantuariensis
 prodeuntium agmen. sita est hæc ades in edito mon-
 te, quem propter loci religionem, & Beati illius
 qui templo præsidet, patrocinium, frequenter olim
 incolæ celebrabant, sed omnis ille religionis cultus,
 hæreticorum hodie moribus obsoleuit; Catholicique
 vt eam consuetudinem reuocarent, supplicantium sa-
 cta manu, illuc ascendere ad colendas sacrarum cinerum
 quæ supersunt reliquias, constituerunt: ibique excita-
 ta ara rem diuinam quam maximo apparatu pera-
 gi voluerunt. has partes Sacerdos noster egit, &
 inter sacrificandum ad inflammandam pietatem
 multitudinis verba fecit. nec absuit pompa, selo-
 porum festiua displosio, quibus dum salutaris mon-
 strabatur hostia ritu institutoq. catholico, vallis
 vniuersa percrepuit. ea re terror est iniectus hæreti-
 cis, ne locum natura munitum præsidij causa
 sibi nostri deligerent. Dimissis in sua tecta Catho-
 licis, vt qui animos iam curassent, corpora quoque
 vitasq. curarent, nihil fuit antiquius, quam vt his
 eam

eam eadem celeriter se referrent, vbi vespertinarum precum cantu, reliquus exactus est dies. Hos Sacerdotis nostri conatus Ducis quoque auctoritas adiuuabat. is ad eas valles, quæ omnium maxime corruptissimæ erant, litteras dedit, quarum beneficio facilis nobis ad hereticos aditus patuit. passi sunt interposito Ducis nutu sua nos in templa penetrare, pulpita sedesq. capere, & vnde sua ipsi venena simplicium animis instillabant, inde Catholicæ veritatis semen spargere, ingenti ministrorum rabie, à quibus omnis hæc alitur pestilentia. his concionum studijs ac laboribus consecuta Societas est, non modo vt Catholici in suscepta Ecclesiæ fide permanserint, sed etiam, qui hæresibus tenebantur impliciti, nutare in suis ipsi dogmatibus ac titubare iam cœperint. Quod si nõ desint sanæ doctrinæ magistri, quibus vt instituerunt, continenter operam dent; perleui momento videantur impelli posse ad comprehendendam tenendamq. veritatem.

MISSIO IN VALLEM LVGER-
nensem.

HANC nostri Vallem iam inde à Pio IV. Summo Pont. prius, quam Taurinij Collegij constitutæ res essent, non minus vitæ integritate, quam adiumento doctrinæ colendam susceperunt. ij se perpetuo Waldensium hæreticorum conatibus opposuerunt, & ne eorum venena atque pernicies latius serperent, prospexerunt. Est in hac Valle op-
pidum

pidum satis amplum Bricherarchij nomine, cum ad redintegrandam hæreticorum fidem, tum ad Catholicorum mores informandos, peropportunum: propterea quod magni undique conuentus sunt. Sape eò Sacerdotes de Societate sunt missi, & proxima Quadragesima concionator, qui multa publice priuatimq. correxit. Laniena quæ superioribus annis per eosdem ieiunij dies assidue patebat, eo auctore clausa est: Cautumq. publico edicto, ne carnes in posterum vulgo veneant, neque hæreticis viatoribus apponantur. Aleatorie pagellæ, quibus augustiorum quoque dierum sanctitas sedabatur, voce præconis exterminatæ, sublatæq. Choreæ ac saltationes, unde graues inimicitia ac cades, & alia eiusmodi oriebantur incommoda. Pulsus est etiam ex oppido pestilens scortum, quod ad idem, quo ruebat exitium, multos secum è nobilitate traherat, & ad extirpandam radicibus hæresim, prouisum ne nutritibus hæreticis, id quod passim fiebat, Catholicorum traderentur infantes. odijs quoque sanisq. iris, non tam priuatis colloquijs, quam concionibus obuiatum. Homini in extrema ætate versanti vnicus interceptus est filius, cuius opere manuq. vitam suam sustentabat. is cū præter animam aliud nihil haberet (nam quod paululum pecuniæ forte superfuit, id totum in persecuenda filij nece consumpserat) septimum iam annū inimici sanguinem sitiens, celestis mensurapibus abstinebat: sed cum concioni sacerdotis nostri, quæ de condonandis habebat iniurijs, interfuisset, in pœnitentiam versus, lacrimas fudit, & ex aui

mo deletis odijs, nihil habuit prius, quam per confessionis communionisq. mysteria cum Deo quoque rediret in gratiam. Iam horum mysteriorum nec infrequens, nec inutilis usus fuit, quæ ut utilius etiã ab hominibus obeantur, prodigijs nonnunquã & miraculis admonentur. Quidã cum peccatum vomere, quod conceperat, præ pudore non posset, eo in Confessione præterito, contaminatissimo ore & spiritu sumere cælestes dapes nõ dubitauit; sed dum leuissimã hostiã illapsam in stomachũ putat, sensit ponderosum veluti plumbũ per fauces pectusq. delapsum, quod intolerabili onere cor opprimens enecabat: quem dolorem mox etiã ardens febris excepit, et tormenta crescebant in corpore, dum animus respisceret. respicit tandem, & à nostris excitatus ad spẽ, peccata sua accurata confessione detexit: quibus animo liberato pöderibus, suo quoq. pödere leuatũ est corpus.

Piaschij, quod Pedemontanum oppidum est, & hereticorũ labe respersum, non pauci ad verã sincerãq. fidei cultũ vocati sunt; et in his Calviniani duodecim: confirmatiq. fere quinquaginta, in quibus germana religionis stabilitas vacillabat. Princeps vir assiduo ministrorũ scelere ad deserendam fidem incitatus, cũ maxime se frangere, & ad eos inclinare videretur, tũ fortissime nostrorũ cõcionibus animatus in sententiã perstare cepit; vt etiam cũ Calvinistis certamen et subitò cõgressus optarit, vt eorũ mendacia et fictas fabulas redargueret. Is nunc nostris hominib. valde fauet, et illorũ se nonnunquã custodem profitetur: comitẽq. in itinere se adiungere, et donũ usque

usque prosequi eos voluit. quæ tanta humanitas eum
 recusaretur à nostris; Sinite, inquit, vobiscum ve-
 niam. plus vobis proderit hæc societas, quàm putatis.
 Quippe semel atque iterum, ut idem mox indica-
 vit, in nostrorum eadem hæretici conspirarant. Et
 quoniam eos inter agitur, qui omnem funditus cri-
 moniam tollunt, constituta ex eo hominum genere
 sodalitas est, qui præcipuo quodam studio sacrosan-
 ctæ Eucharistia mysteria venerentur & colant.
 dederunt in eam nomina centum & quinquaginta,
 quorum in ea tuenda religione contentio, ut mire
 afficit tenetq. Catholicos, ita fodicat & cruentat hæ-
 reticos. Hic iucundum spectaculum fuit, Catholi-
 corum qui pauci numerantur, alacritas, in locuple-
 tandis augendisq. rebus sacris. Conferebat quisque
 aliquid in Sacerdotis amictum, & supellestem sa-
 cram. hic vestem linteam, ille pecuniam dabat. &
 alij alia pro cuiusque opibus vel pietate; ut ad infir-
 miam prope Calvinistas adigerent: tantum illis ex
 ea re dolorem inurebant. Sed ut commodi indulti
 sunt mores, sic improbi vitiosi q. sublari. Quinta heb-
 domadæ maxima feria, quæ præcipua vniuersæ Ec-
 clesiæ religione consecrata est, in piorum hominum
 sodalities opipara apparabatur sub vesperam cenam
 & quidem in æde sacra, quod suos conuentus habent
 soliti sunt, studio, ut aiebant, imitandi Christi, et Apo-
 stolici cætus: quem morem, ut meliore potius imita-
 tione Sacerdos noster, quam contentione corrigere
 eò prima fere nocte se contulit, habitaq. pro diei ce-
 lebritate cohortatione, duodecim viris, quos amica
 coti

confessione lustrarat, stratus humi, omni animi demissione pedes abluit. Quo imitationis genere delectati, displicere primum sibi ipsi sodales, qui onerando dapibus ventre se Christum crederent imitari; deinde errorem detestari suum, & meliora in posterum polliceri. Mitigata est quoque irarum acerbitas, & fraternis odijs finis impositus. Tres fratres alius alio ferocior, cum se se diuturnis dissensionibus, dissidijsq. conficerent, & rem, famam, vitamq. laderent, adiretq. senex Pater suum quoque discrimen, quod vni filiorum fauere magis, quam ceteris videretur; fecerunt nostri, vt tam diuturna dissensiones non mutua fratrum, id quod maxime formidabatur, interneccione; sed concordia, id quod minime sperabatur, reconciliatione dijudicata sint. Nec vero huic tantum oppido consulendum sibi Pater existimauit, sed asperos saepe montes, quo eadem haeresum contagio peruasit, spe praeda maioris ascendit: nec è duris illis asperisq. saxetis reuertit inanis. nam non ita multo post, duo inde descenderunt haeretici, vt cum Archiepiscopo Taurinensi agerent de reconciliatione gratia sua & Ecclesiae. Quibus tum Deus oculos ad aspectum veritatis aperuit, cum Patris concionibus darent operam. narrabantq. in ijs locis alios esse complures, qui eundem ad Ecclesiam reditum exoptarent: vt videatur sparsum diuini Verbi semen, etiam si subito aut nihil aut minimum reddat, plurimum tamen suo tempore redditurum. Alio quodam in oppido, vbi sine legibus, sine sacerdote, sine cerimonia, ac denique ferarum

ferarum instar viuebatur (sunt enim incolarum ple-
rique à Catholica pietate remoti) ab eodem Patre
incredibili Catholicorum tum voluptate, tum bono sa-
eta sunt verba: prædicabant deserti illi homines &
oues sine pastore mirificam Dei erga se providen-
tiam, qui Patrem illuc misisset è nostris, à quo diui-
num verbum sitientes acciperent: aiebantq. ad non-
tos menses sibi satis fore, è Patris ore quod sume-
rent. Curatum est apud Magistratum, quamquam
is quoque aberrat à fide, vt idoneum Catholico Sa-
cerdoti stipendium, à quo Christi grex curetur, assi-
gnet: cumq. à quibusdam hæreticis recens natos
pueros non lustrari baptisate cognouisset, prop-
erea quod omnem salutis rationem in vna parentum
fide positam crederent, fecit vt publice de ipsis ba-
ptismi vi ac necessitate differeret, non sine conuincio-
e molumento: statim enim accessit hæreticus, patrem
enixe rogans, filiolum vt ablueret, cui morem Pa-
ter subito gessit, tum quod parentis fidei constan-
tiæq. diffideret, tum quod eas rite partes qui agerent,
nullus esset.

Raconisium Pedemontanum oppidum est, cui
Princeps quidam præest Sabaudie Ducis propinquus,
cum opibus, tum natalibus clarus. is propenso erga
nos animo studioq. cum sit, et vna cum coniuge pu-
tati quam qui maxime deditus, Sacerdotem huc ac-
ciuit è nostris, qui sua ditionis oppida pagosq. cura-
ret: qua vsus opportunitate, cum in assidua diuina-
rum rerum ac Mysteriorum tractatione versatus
est, tum alia præbuit populis documenta virtutum.

Pater postea Raconisio aliud migravit in oppidum,
vt nobiles in hæresim lapsos viros ad sanam fidem
mentemq. reduceret, id quod ei contigit ex senten-
tia. Vnius autem conuersio matronæ præcipua om-
nes iucunditate compleuit: adeo vt concione dimissa
matronæ reliquæ, quotquot aderant, in eius ruen-
tes amplexum, occultare conceptū gaudium volu-
ptatemq. non possent. Quid multa? his alijsque rebus
ita se Pater Dynastæ illi probauit, vt is tanto
magis suum de Societate iudicium, & vero
etiam beneuolentiam Studiumq. confir-
mans decreuerit, id quod non se-
mel antea secum ipse tracta-
rat, Collegium Raconisii locare.

